

NARRAZTIAK

Bibliak atsegin-baratzean sugeari madarikapen au eza-
rri eutson: "Narraz ibilliko zara zeure bizitza guztian eta
autsa izango dozu janari". Baiña orrek ez dau esan gura
aurretik sugeak oiñak eukazala, lendik eukan biziera au
orain zigor biurtzen dala baiño. Antzera izan zan lana
gizakiarentzat edo semea izakerako miñak emakumearen-
tzat.

Sugeak anabakoak dira, esaterako kobrak, suge-
gorriak eta kriskitinak.

Narraztiak bizkardunak dira baiña anka bakoak.
Narrua eskamaz estalita eukiten dabe eta birien bidez
artzen dabe anasea. Arrautzen bidez ugaritzen dira.

...

Anfibioak:

Batzuk uretan eta leorren bietan bizi dira, anfibioak
dira. Oneik be bizkardunak, ule-bako narrudunak dira,
birien bidez artzen dabe anasea aunditzen diranean, eta
arrautzen bidez ugaritzen dira. Batzuk arin egiten dabe
aldakuntza, esaterako sapaburuak ugarixo, beste batzuk,
ostera, oso astitsua.

...

Muskerrak-eta

Odol otzekoak dira, baiña eguzki-zaleak. Eta mundu
osora zabalduak, gure artean ikusten doguz muzker orle-
giak, orma-muskerrak; apotxali txikiak, politikak, begi bal-
tzakaz, eta mezedegilleak dira moztorroak jaten dabezela-
ko.

Zirauna anabakoa da eta errez zatitzen da, eta ez dabe
beste janaririk bareak baiño.

Baranoa da muzkerrik aundiena eta 3m. ditu luze.

Muzker bi dagoz oso posoitsuak: elodermo ikaragarria
eta Ameriketako bizi dan jila. Biak dira basamortukoak.

Onein artekoak dira kamaleoiak be, oneik margoa
aldatzen dabe errez eta alde bitara begiratu leikee, begi
biak alkarregandik aske daukezelako, janaria arrapatzeko
min luzea ateraten dabe

Muzkerrik aundienak 2'50 m. luze dauz, baiña apotxa-
liak 0'03 m. baiño ez.

...

Kokodrilloak

Leorren bizi dira eta mota bakar bat sartzen da itxaso-
ra.

Ganges ibaian bizi dan gabial'ak arrain asko jaten dau
eta uretan dagoanean enbor zar baten antza dauka. Ondar-
gaiñean egiten dauz arrautzak eguzkiak berotu dagizan.

Otzari dautso bildur era ura urritzen danean lupetz-
artearen bizi izaten da.

...

Sugeak

Suge-motak 2000 baiño geiago dira eta eurentatik bakar
batzuk baiño ez dagoz gure artean.

Gorputza eskataz estalduta dauke eta sarritan margo
ederrez apainduta.

Ameriketako bildur aundia daute joal aundi eta arroa-
ri, mokasin ikaragarriari eta mustur-lantzadunari.

Kriskitin edo kaskabel-suge aundia be pozoitsua da
baiña aurka datorrenean zarata bereizi bat egiten dau, kris-
kitina edo kaskabela, ortik bere izena.

Sugerik aundiena boa da, 3m. luze. Piton eta Amazo-
nas'en bizi dan anakonda be okerrak dira. Oneik 10 m.
luze euki leikeez. Arrapatzen dabena bizirik iruntziten
dabe baiña lenengo ilda be jan leikee.

...

Antxiñako narraztiak

Milloika urteak dirala, (275 milloi urte), narraztiak
ziran munduaren jabe. Oso aundiak ziran. Landarak be
orduak oso aundiak ziran, irea edo garoa esaterako.

Legorren dinosauriak ziran errege, itxasoan iktiosau-
riak eta eguratzean pterosaurio, egalari beazduna zan
nagusi.

Baiña guztiak eukezan izakera bardin batzuk, esatera-
ko buruko garaun txikiak eukezan eta orregaitik zentzun
gitxikoak izan bear.

Milla dinosaurio-mota egozan, 150 milloi urte dirala
zutunik ibiltzen ziranak, beste batzuk oskolagaz estaltzen
eben gorputza, batzuk bedarra jaten eben. Gaur diplodoko
edo eztenbikoa deritxonak bost etxe-maillako etxean tei-
llatupetan egoan abia ederto artuko leukean.

Brontosaurioak 30 toneko pisua eukan, baiña buruko
garaunak libra bat baiño ez. Egunean 300 k. bedar jaten
ebazan. Madagaskar'eko piornis'ek egiten eban arrautzak
10 litroko bonbilla baten neurria eukan.

Dana dala, gaurko gure balea da astunena, pizti guzti
orreik baiño aztunagoa.

...

Igelak

Oneik anfibioak edo ur-legortarrak dira, bizitzarik
erdia uretan eta beste erdia leorren igaroten dabe. Odol
otzekoak dira eta birikien bidez anasea artzen dabe.

Arrobioa sorginkerietarako artzen zan.

Ajolotea Mexiko'n bizi da eta guztien artean ikusga-
riena da.

Aundiena ajalote Japon'go arrobioa da, 1'50 m. luze.

Igel edo ugazario-motak milla baiño geiago dira.

...

Dortoka

Geienetan maskor-barruan itxita bizi da eta nekez ate-
raren dau burua.

Eun urtean bizi leiteke. Ez dauko agiñik, baiña pikua
bai gogorra ta zorrotza eta amurrua artu ezkerre errez zula-
tu lekez atzamarrak.

Itxas-bazterreko are-artearen egiten dauz arrautzak.

Australia'n dago geien baiña mundu osora zabalduta
dago, Galapagos ugarteak dira ospetsuak pizti oneikaitik.

OLAZAR'tar Martin'ek moldatua